

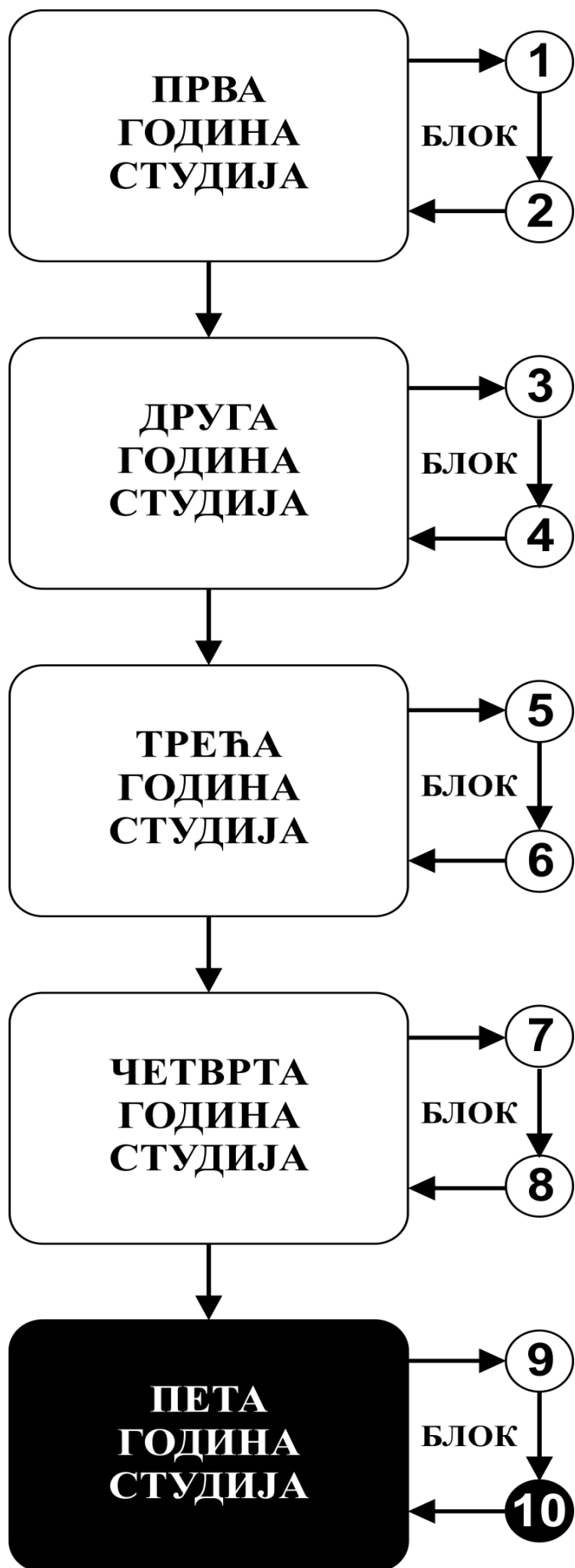

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ**

ПЕТА ГОДИНА СТУДИЈА

ШКОЛСКА 2023/2024.

СУДСКА МЕДИЦИНА

Предмет:

СУДСКА МЕДИЦИНА

Предмет се вреднује са 4 ЕСПБ. Недељно има 4 часа активне наставе (2 часа предавања, 2 часа рада малој групи, 1 час семинара)

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Милош Тодоровић	mtodorovickg@gmail.com	Ванредни професор, руководилац предмета
2.	Живана Словић	zivanaminic@yahoo.com	Доцент
3.	Катарина Витошевић	vitosevickatarina@gmail.com	Асистент
4.	Ивана Радаковић	i.radakovic992@gmail.com	Сарадник у настави

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

модул	Назив модула	Недеља	Предавања недељно	Рад у малој групи недељно	Семинар недељно	Стручна пракса недељно	Наставник - Руководила ц модула
1	Танатологија. Механичке повреде.	5	2	2	2	1	Проф др. Милош С. Тодоровић
2	Телесне повреде.	5	2	2	2	1	Доц др Живана Словић
3	Идентификација. СМ експертиза. Деонтологија.	5	2	2	2	1	Проф др. Милош С. Тодоровић
						Σ 30+30+30+15=105	

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју освојених поена (види табеле). Поени се стичу на два начина:

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 40 поена и то тако што на посебном делу вежбе одговара на 2 испитна питања из те недеље наставе и у складу са показаним знањем добија 0-2 поена; оцењивање семинарских радова 10 поена.

ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА: На овај начин студент може да стекне до 60 поена а према приложеној табели.

МОДУЛ	Активност у току наставе	Завршни тест	Σ
Танатологија. Механичке повреде.	10	20	30
Телесне повреде.	10	20	30
Идентификација. СМ експертиза. Деонтологија.	10	20	30
Семинарски рад	10	-	10
Σ	40	60	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да оствари минимум 55 поена и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. Оствари више од 50% поена на том модулу
2. Оствари више од 50% поена предвиђених за активност у настави
3. Да положи тест из тог модула, односно да има више од 50% поена.

Број освојених поена оцена	оцена
0 – 50	5
51 – 60	6
61 – 70	7
71 – 80	8
81 – 90	9
91 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

ЗАВРШНИ ТЕСТ

0-20 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 20 питања

Свако питање вреди 1 поен

МОДУЛ 2.

ЗАВРШНИ ТЕСТ

0-20 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 20 питања

Свако питање вреди 1 поена

МОДУЛ 3.

ЗАВРШНИ ТЕСТ

0-20 ПОЕНА

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Тест има 20 питања

Свако питање вреди 1 поена

ЛИТЕРАТУРА:

МОДУЛ	НАЗИВ УЏБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА
1,2,3	Судска медицина	Миловановић М.	Медицинска књига.Београд-Загреб 1985.	Има
1,2,3	Утврђивање смрти. Преглед умрлих. Судско-медицинска обдукција	Дуњић Д.	Зебра, Београд 2004.	Има
1,2,3	Судска медицина	Весна Поповић гл. уредник	Медицински факултет Универзитета у Београду, 2009.	Има
1,2,3	Биолошки трагови и анализа молекула ДНК	Милош Тодоровић и Данијела Тодоровић	Факултет медицинских наука, Универзитет у Крагујевцу, 2019	Има

ПРОГРАМ:

ПРВИ МОДУЛ: ТАНАТОЛОГИЈА. МЕХАНИЧКЕ ПОВРЕДЕ.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ СУДСКЕ МЕДИЦИНЕ И УВОД У ТАНАТОЛОГИЈУ

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Историјски развој судске медицине. Место и значај судске медицине у образовању лекара. Улога судске медицине у решавању проблема практичне медицине и њен значај у решавању правне проблематике. Увод у танатологију. Умирање и смрт. Агонија. Права смрт. Појам мождане смрти, суправиталне реакције. Привидна и клиничка смрт. Општи појмови у вези са трансплантацијом ткива и органа. Лешне особине. Лешне промене.	Уводне вежбе. Значај судске медицине.. Лешне особине и лешне промене.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ПРЕГЛЕД ЛЕША. ПОЈАМ ОШТЕЋЕЊА ЗДРАВЉА

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Преглед леша. Утврђивање стања умрлости и времена смрти. Појам оштећења здравља. Природно и насилно оштећење здравља. Појам класификације (врста) и порекла повреда. Узрок, услов и повод смрти. Природна смрт у судскомедицинској пракси. Нејасне природне смрти (незнана, сумњива и напрасна природна смрт). Обољења срца у судскомедицинској пракси.	Судско-медицинска обдукција (спољашњи и унутрашњи налаз). Преглед умрлих. Судскомедицинска обдукција: захтев за обдукцију, задаци и значај обдукције, обдукциони записник, појам опште и специјалне обдукције. Ексхумација лешева.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

ТЕЛЕСНА ОБОЉЕЊА. ЗАЖИВОТНЕ РЕАКЦИЈЕ И ЊИХОВ СУДСКО-МЕДИЦИНСКИ ЗНАЧАЈ.

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Телесна обољења. Однос између обољења и повреда уопште. Трауматско обољење. Морбозна повреда. Разликовање насилног од природног оштећења здравља. Проверавање здравственог стања и телесног обољења у судскомедицинској пракси. Појам компликације и последица повреда. Њихов клинички и судскомедицински значај. Заживотне реакције и њихов судскомедицински значај. Виталне (заживотне) повреде. Хропачке повреде. Синкопалне и липотимичке повреде. Посмртне повреде.	Смрт и знаци смрти. Суправиталне реакције.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

МЕХАНИЧКЕ ПОВРЕДЕ. ОЗЛЕДЕ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа; семинар 1 час
Механичке повреде. Механичка оруђа и оружја. Подела на озледе и ране. Озледе. Огуљотина. Сасушина. Крвни подлив. Нагњечина. Крвни излив. Искрвављеност. Расцеп. Продор. Пробој. Провала. Разорине. Раскомадине. Повреде костију.	Обдукциона сала. Механичке повреде. Озледе. Описивање озледа.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):**МЕХАНИЧКЕ ПОВРЕДЕ.РАНЕ**

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Ране. Раздерина. Прскотина.Секотина. Убодина. Устрелине. Ватрено оружје. Уопште о устрелинама. Устрелине из близине. Устрелине из релативне близине. Устрелине из даљине. Посебне устрелине (повреде из ловачке пушке и експлозивним оружјем)	Механичке повреде. Ране..

ДРУГИ МОДУЛ: ТЕЛЕСНЕ ПОВРЕДЕ.**НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА)****АСФИКТИЧНЕ ПОВРЕДЕ.**

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Асфиктичне повреде. О асфиксијама уопште. Општи обдукциони налаз. Суфокационе асфиксије. Болус смрт. Аспирациона смрт-страна тела у душнику. Утопљење. Лешеви из воде - утопљеници и неутопљеници. Странгулационе асфиксије. Механизам настанка смрти. Вазовагалне смрти. Вешање. Задављење. Загушење. Притисак на грудни кош и трбух.	Странгулационе асфиксије. Суфокативне асфиксије Специјална обдукција вратних органа.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):**ХЕМИЈСКЕ ПОВРЕДЕ**

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Хемијске повреде и њихов судскомедицински значај. О тровању уопште. Услови тровања. Општа подела отрова и тровања. Судскомедицинска дијагноза смрти код тровања, начини утврђивања тровања и њихова доказна вредност. Карактеристика и дијагноза тровања код појединих група отрова. Корозивна средства. Нервни отрови. Тровање лековима. Инсектициди, крвни и гасовити отрови. Паренхимски отрови. Анафилактичке реакције или смрти после употребе појединих лекова. Остали отрови-стрихнин, бензин, етилен, гликол, никотин.	Хемијске повреде. Судскомедицинска дијагноза смрти код тровања. Специјална судскомедицинска обдукција отрованих.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):**ФОРЕНЗИЧКИ ЗНАЧАЈ ПОВРЕДА ГЛАВЕ**

предавања 2 часа	вежбе 2 часа; семинар 1 час
Форензички значај повреда главе. Класификација повреда главе. Транслационе и ротационе повреде главе. Потрес мозга. Контузије мозга. Типови преломакрова и базе. Притисак на мозак-трауматска интракранијална крварења (епидурални хематом, субдурални хематом, субарахноидално крварење, интрацеребрална крварења). Разликовање трауматских и морбозних интракранијалних крварења.	Повреде главе.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):**ДРОГЕ И НАРКОМАНИЈА. СУДСКОМЕДИЦИНСКИ ЗНАЧАЈ АЛКОХОЛИСАНОСТИ И АЛКОХОЛИЗМА.**

предавања 2 часа	вежбе 2 часа; семинар 1 час
Дроге и наркоманија. Форензички значај и судскомедицинска дијагностика. Наркоманија и наркомани (опијум и опијати, морфин и хероин, кокаин, амфетамин, екстази, канабис, лед ...). Друге смрти код наркомана. Судскомедицински значај алкохолисаности и алкохолизма. Акутно тровање алкохолем (етил и метил алкохол). Вештачење стања алкохолисаности. Акцидентогена улога алкохолисаности у кривичним делима. Алкохолизам са медикосоцијалног и кривично-правног аспекта.	Дроге и наркоманија. Утврђивање алкохолисаности на живим и лешевима. Вештачење стања алкохолисаности

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):**ФИЗИЧКЕ ПОВРЕДЕ.**

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Физичке повреде. Повреде електричном струјом. Повреде техничким електрицитетом. Повреде атмосферским електрицитетом (удар грома). Повреде и смрт настала због излагања тела високим и ниским температурама: опекотине, опаротине, сунчаница, омарица, смрзнутост (хипотермија расхлађивање). Радијационе повреде и обољења.	Физичке повреде.

ТРЕЋИ МОДУЛ: ИДЕНТИФИКАЦИЈА. СМ ЕКСПЕРТИЗА. ДЕОНТОЛОГИЈА.**НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДНАНАЕСТА НЕДЕЉА):****УБИСТВО, САМОУБИСТВО И ЗАДЕС**

предавања 2 часа	вежбе 2-часа; семинар 1 час
Убиство - дефиниција, суштина, врсте. Злонамерна повреда и покушај убиства. Карактеристике убиства, жртве и извршиоци, савремени аспекти. Судско-медицинско. утврђивање порекла смрти. Самоубиство. Дефиниција. Значај. Суштина. Врсте. Савремени аспекти. Покушај самоубиства и самоповреде. Судско-медицинске карактеристике задеса. савремени аспекти (саобраћај, повреде на раду, у домаћинству). Акцидентогени фактори. Тортура, злостављање и други видови кршења људских права.	Обдукциона сала. Судско-медицинске карактеристике убиства, самоубиства и задеса. Синдром злостављања и занемаривања деце. Физичко и сексуално злостављање деце.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):**ИДЕНТИФИКАЦИЈА УОПШТЕ.**

предавања 2 часа	вежбе 2 часа; семинар 1 час
Идентификација уопште. Значај идентитета у кривично-правном смислу. Идентификација живих. Идентификација лешева. Идентификација очинства. Идентификација и вештачење биолошких трагова. Савремене методе у идентификацији (анализа ДНК).	Форензичка антропологија и идентификација.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

КАРАКТЕРИСТИКЕ ПОВРЕЂИВАЊА У САОБРАЋАЈНИМ НЕСРЕЋАМА.

предавања 2 часа	вежбе 2 часа; семинар 1 час
Карактеристике повређивања у саобраћајним несрећама. Улога алкохола, дроге и лекова. Повреде и начин повређивања. Судскомедицински значај лекара лежиоца у току лечења повређеног. СМ вештачење у саобраћајним несрећама.	Обдукциона сала. Специјална судско-медицинска обдукција усмрћених у саобраћајним незгодама. Специјална обдукција на затворени пнеумоторакс.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

ПРОФЕСИОНАЛНЕ И ДЕОНТОЛОШКЕ ОБАВЕЗЕ ЛЕКАРА

предавања 2 часа	вежбе 2 часа; семинар 1 час
Професионалне и деонтолошке обавезе лекара. Лекарска етика. Лекарска тајна. Еутаназија. Кривична одговорност лекара. Несавесно лечење болесника. Јатрогено оштећење здравља. Неуказивање лекарске помоћи. Смрт у току лекарске интервенције. Давање лажног исказа. Надрилекарство. Обавеза лекара да пријави повреду. Судско-медицински значај медицинске документације.	Професионалне и деонтолошке обавезе лекара. Судско-медицински значај медицинске документације.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

ОСНОВНА НАЧЕЛА СМ ЕКСПЕРТИЗЕ

предавања 2 часа	вежбе 2 часа; семинар 1 час
Основна начела СМ експертизе. Појам вештачења. СМ вештачење. Одређивање вештачења. Дужности и права СМ вештака. Разлика између вештака и сведока. Повреде са судскомедицинског и кривично-правног аспекта. Квалификација и класификација повреда. Судско-медицински принципи правилног описивања повреда. Преглед повређених и окривљених.	СМ вештачење. Судско-медицински принципи правилног описивања повреда. Преглед повређених и окривљених. Лака и тешка телесна повреда.

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

ПОНЕДЕЉАК

**САЛА НА КЛИНИЦИ ЗА
ПЕДИЈАТРИЈУ**

15:00-16:25

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

**САЛА НА КЛИНИЦИ ЗА
ПЕДИЈАТРИЈУ**

ЗЗС (ФАНТОМ) САЛА 1

ПОНЕДЕЉАК

18:15-19:35

[Распоред наставе и испита](#)

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ СУДСКА МЕДИЦИНА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	1	П	Историјски развој судске медицине и увод у танатологију	Доц. др Живана Словић
	1	В	Историјски развој судске медицине и увод у танатологију	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	2	П	Преглед леша. Појам оштећења здравља	Проф. др Милош С. Тодоровић
	2	В	Преглед леша. Појам оштећења здравља	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	3	П	Телесна обољења. Заживотне реакције и њихов судско-медицински значај.	Доц. др Живана Словић
	3	В	Телесна обољења. Заживотне реакције и њихов судско-медицински значај.	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	4	П	Механичке повреде. Озледе	Проф. др Милош С. Тодоровић
	4	В	Механичке повреде. Озледе	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	5	П	Механичке повреде. Ране	Проф. др Милош С. Тодоровић
	5	В	Механичке повреде. Ране	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
2	6	П	Асфиктичне повреде	Проф. др Милош С. Тодоровић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ СУДСКА МЕДИЦИНА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник
	6	В	Асфиктичне повреде	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
		ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
2	7	П	Хемијске повреде	Доц. др Живана Словић
	7	В	Хемијске повреде	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	8	П	Форензички значај повреда главе	Доц. др Живана Словић
	8	В	Форензички значај повреда главе	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	9	П	Дроге и наркоманија.судско-медицински значај алкохолисаности и алкохолизма	Проф. др Милош С. Тодоровић
	9	В	Дроге и наркоманија.судско-медицински значај алкохолисаности и алкохолизма	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	10	П	Физичке повреде	Доц. др Живана Словић
	10	В	Физичке повреде	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
		ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2	

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ СУДСКА МЕДИЦИНА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник
3	11	П	Убиство, самоубиство и задес	Доц. др Живана Словић
	11	В	Убиство, самоубиство и задес	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	12	П	Идентификација уопште.	Доц. др Живана Словић
	12	В	Идентификација уопште.	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
3	13	П	Карактеристике повређивања у саобраћајним несрећама.	Доц. др Живана Словић
	13	В	Карактеристике повређивања у саобраћајним несрећама.	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	14	П	Професионалне и деонтолошке обавезе лекара	Доц. др Живана Словић
	14	В	Професионалне и деонтолошке обавезе лекара	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић
	15	П	Основна начела см експертизе	Проф. др Милош С. Тодоровић
	15	В	Основна начела см експертизе	Проф. др Милош С. Тодоровић Доц. др Живана Словић Асист. др Катарина Витошевић Др Ивана Радаковић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ СУДСКА МЕДИЦИНА

модул	недеља	тип	назив методске јединице	наставник
		ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3	
		И	ИСПИТ (јунски рок)	